

**Financováno
Evropskou unií**

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou odpovědnost.

Pracovní list pro žáka **(Instrukce s „náповědou cesty“)**

Téma: Jak se mění tvář Evropy? (Stroj času v demografii)

Ročník: Kvarta

Blok 3

Jméno a příjmení:

Úvodní mise: Věková pyramida je rentgen společnosti. V tomto pracovním listu se staneš badatelem, který cestuje časem — od roku 1950 přes současnost až po rok 2050 — a hledá odpověď na otázku, kdo bude za pár desítek let vydělávat na důchody a zdravotní péči.

Krok 1: Vstupní znalosti (Podcast a Metodika)

Než začneš pracovat s daty, musíš znát „klíč“ k jejich čtení.

1. **Poslech:** Pusť si podcast „Stroj času“. Jana a Pepa ti vysvětlí, proč se tvar společnosti mění z pyramidy na „cibuli“ nebo „urnu“.
2. **Metodická nápověda:** Otevři si tento stručný vizuální klíč od Eurostatu, který ti ukáže, jak se v grafech orientovat: [Eurostat – Jak číst věkovou pyramidu](#), [Populační projekce v EU](#).

Krok 2: Analýza historie (Rok 1950)

1. Otevři [PopulationPyramid.net \(Europe\)](#).
2. V horním menu vyber region **Europe**.
3. Nastav v grafu rok **1950**.
4. **Badatelský úkol:** Podívej se na základnu grafu (děti 0–4 roky). Je širší než střední část? Jaký geometrický tvar ti graf připomíná? Odpovídá to „progresivnímu“ typu z podcastu?

→ Odpověď zapiš na poslední straně dokumentu (Odpovědní list).

Krok 3: Analýza současnosti a budoucnosti (2026 a 2050)

1. Přepni rok na aktuální (**2026**). Sleduj, jak se graf uprostřed „vyboulil“ a základna se zúžila. Kam zmizely děti?
2. Nyní přepni na rok **2050** (rok, kdy ty budeš v nejlepším pracovním věku).
3. **Analýza dopadů:** Podívej se na vrchol grafu (skupina 65+).
 - Je počet seniorů výrazně vyšší než v roce 1950?
 - Na základě podcastu vysvětli: Kdo bude v roce 2050 vydělávat na zdravotní péči pro tuto početnou skupinu?

→ Odpověď zapiš na poslední straně dokumentu (Odpovědní list).

Krok 4: Globální kontrast (Evropa vs. Afrika)

1. V seznamu vpravo změň region z „Europe“ na **Niger** (ponechej rok 2026).
2. **Srovnávací úkol:** Porovnej tvar pyramidy Nigeru s tou evropskou.
 - Který region bude mít v budoucnu problém s „přemnožením“ mladých lidí bez práce a který naopak s prázdnými školami?

→ Odpověď zapiš na poslední straně dokumentu (Odpovědní list).

Odpovědní list

Sem napiš odpovědi ke všem krokům z pracovního listu, pod sebe, v libovolném pořadí.

Klikni a piš...